Doğu Türkistan 65 Yıldır Zulüm Altında!

Bugün dünyanın tekrar çift kutuplu bir siyasi kamplaşmaya doğru hızla evrildiği bir süreçte, kimi rejimler yerle bir olurken kimileri de yerlerini iyice sağlamlaştırıyor. Komünist Çin Halk Cumhuriyeti de temelde hiç değişmeyen politikalarıyla mevziini koruyor. Kurulduğu günden bu yana sınırları içinde kalan halklara uyguladığı insan hakkı ihlalleri, bilhassa Müslüman Uygurlara yönelik uyguladığı şiddet ve baskı politikalarıyla hiçbir uluslararası teamülü dikkate almıyor.

Çin'in BM Güvenlik Konseyi'ndeki pozisyonu, Şanghay İşbirliği Örgütü üyeliği, sahip olduğu siyasi ve ekonomik gücü, maalesef buradaki insan hakkı ihlallerinin görmezden gelinmesinde çok büyük bir etkiye sahip. 65 senedir Doğu Türkistan'da rutin olarak zulüm ve baskı politikalarını sürdüren Çin, 2009 yılındaki Urumçi olaylarından sonra, bilhassa Ramazan aylarında Uygur Müslümanlarına karşı baskılarını arttırıyor.

İnsan Hakları İzleme Örgütü, 2013'te yayımladığı raporunda Çin'in bölgede yaygın bir etnik ayrımcılık, dinî faaliyetlere yönelik baskı ve artan bir kültürel sindirme politikası uyguladığını bildiriyor. Raporda ayrıca uluslararası gözlemci kuruluşlar ve yabancı gazetecilerin bölgede çalışma yapmasına da güvenlik bahanesiyle izin verilmediği ifade ediliyor.

Çin'in uzun yıllardır Doğu Türkistan'da uyguladığı politikanın ana hedefinin, dinî ve kültürel asimilasyonla Uygur Türklerini yok etmek olduğu anlaşılıyor. Çin yönetiminin bu politikası çeşitli kurumların raporlarıyla da ortaya konmuş durumda.

İnsan hakları konusunda çalışan Uluslararası Af Örgütü de son yıllarda Nepal, Pakistan, Kazakistan, Kırgızistan ve bazı komşu ülkelerden Çin'e zorla geri gönderilen Uygur mültecilerle ilgili dikkat çekici raporlar yayımladı. Bahsi geçen ülkelerin hemen hiçbirinin Çin'in taleplerine "hayır" demediği ve kendilerine sığınan Doğu Türkistanlıları Çin'e teslim ettiği; teslim edilenlerin çoğunun ya ömür boyu hapis cezasına çarptırıldığı ya da idam edildiği bu raporlarla ortaya konuyor.

Çin yönetimi tarafından sürgündeki Uygurların Doğu Türkistan'da bulunan yakın akrabalarına da baskı yapıldığı, mal varlıklarına el konulduğu, devlet kurumlarında çalışmalarının engellendiği, sürekli olarak sorguya çekildikleri ve psikolojik baskılara maruz kaldıkları da çeşitli kaynaklar tarafından dile getiriliyor.

Son yıllarda İslam dünyasında -özellikle Ortadoğu'da- yaşanan karışıklıkları fırsat bilen Batı dünyasının oluşturduğu "İslam=terör" algısı da Çin tarafından fırsata dönüştürülmüş durumda.

Çin, Doğu Türkistan'da 2015 yılını adeta İslam'ın yasaklanması yılı ilan etti. İşte asıl ciddi sorun da burada... Her türlü dinî ve kültürel sembol, ibadet, kılık-kıyafet, eylem, fikir, sözlü ve yazılı bütün değerler bu amaç doğrultusunda yasak kapsamına alındı.

Doğu Türkistan'da artan baskılar ve katı politikalar sebebiyle hayati tehlike hisseden, can güvenliklerinden endişe eden 10.000'i aşkın Uygur Türkü, başka ülkelere gitmeye çalışıyor.

Uygurlar Kamboçya, Vietnam, Tayland ve Malezya'ya geçerek buralardan Türkiye'ye ulaşmayı deniyor. Ancak bu esnada yakalananlar tutuklanıp Çin'e iade ediliyor ve bundan sonra da çok ciddi baskılara maruz kalıyor. Çünkü Çin Güvenlik Bakanlığı bütün Uygurları, "terör" ve "terörist" kavramı çerçevesinde değerlendiriyor.

Bugün Doğu Türkistan'da yaşanan insan hakkı ihlalleri son derece endişe verici bir tablo ortaya koyuyor. 2009 yılındaki Urumçi Katliamı sonrasında Türkiye kamuoyu ve siyasi partilerin göstermiş olduğu hassasiyetin hukuki zeminde devamının gelmemesi ise, Doğu Türkistan'da baskılara maruz kalan Uygurlar için üzüntü verici sonuçlar doğuruyor.

2014 Ramazan Bayramı arifesinde (28 Temmuz) Kaşgar vilayetine bağlı Yarkent, Elişku ve Hangdi ilçelerinde yaşanan olaylarda 3.000'den fazla insan hayatını kaybetti. Uluslararası insan hakları

gözlemcileri ve dünya kamuoyu, bu katliamlar konusunda maalesef ciddi bir tepki ortaya koymadı.

Doğu Türkistan'ın masum, yalnızlaştırılmış halkı, Türkiye'den insan hakları ihlalleri konusunda özellikle siyasi partiler ve STK'lardan seslerinin duyurulmasını talep ediyor. Zira Doğu Türkistan, İslam dünyası tarafından unutulmuş durumda. Batı ise orada olanları pek de umursamıyor.

Son günlerde sosyal medyada paylaşılan bazı fotoğraflar, Doğu Türkistan konusunu bir anda siyasilerin ve STK'larımızın gündemine yeniden getirdi. Ancak Uygurların yaşadığı sorun ülkemizde bugüne kadarki hükümetler nezdinde maalesef yeterince dikkate alınmadı. Bu durumun en önemli sebebi ise Çin'in sahip olduğu ekonomik güç. Oysa ki sahip olduğumuz ortak değerlerden ötürü Türkiye'de gerek STK'lar gerekse siyasi partiler Doğu Türkistan'ı yalnızca senede bir gün değil, her gün gündemlerine almalılar. Bölgede 65 yıldır devam eden insan hakkı ihlallerinin gündeme gelmesi için kurulacak özel komisyonlar ve yapılacak akademik çalışmalarla Batı'nın ve İslam ülkelerinin konuya dikkatlerinin çekilmesi de önem arz ediyor.

Doğu Türkistan'da yaşanan insanlık suçlarının son bulması için konu İslam İşbirliği Teşkilatı tarafından İslam dünyasında sürekli gündeme getirilmeli ve Çin'e gerekli yaptırımlar uygulanmalı. Bu meselenin iç siyasete malzeme yapılmasına ise asla izin verilmemeli. Zira duygusal yaklaşımlar Uygur Türklerinin hayatını daha da zorlaştırmaktan ve onları dünyadan izole etmekten başka işe yaramıyor. Bu çerçevede bizlere düşen en önemli sorumluluklardan biri, Doğu Türkistan'da yaşanan insanlık suçlarını ve Çin'in karanlık yüzünü senede bir gün değil her gün insanlığa hatırlatmak!